

آفت دهان چیست؟

تهیه و تنظیم: دکتر معصومه درگاهی

واحد بهداشت دهان و دندان و آموزش بهداشت
مرکز بهداشت شمال تهران

اگر بیمار علاوه بر زخمهای آفتی مخاط دهان در سایر اعضا مانند چشمها و یا اندامهای تناسلی و مفاصل هم علائمی داشته باشد باید جهت بررسی بیشتر به مراکز تخصصی ارجاع شود زیرا ممکن است مبتلا به بیماری بهجت و یا سندرم رایتر باشد.

آرامش روانی
استراحت کافی
تغذیه مناسب
سه عامل مهم در کاهش
ابتلا به آفت های دهانی است.

می تواند باشد. درد کمی دارد و در عرض سه تا پنج روز بهبود پیدا می کند. این نوع آفت با تب و عوارض عمومی همراه نیست.

درمان: با توجه به ناشناخته بودن علت بیماری، درمان بر پایه کاهش درد و التهاب و جلوگیری از عفونت ثانویه استوار است. از دهان شویه ها و پمادهایی که خاصیت ضد درد، ضد التهاب و بی حس کنندگی دارند استفاده میشود ولی آفت بزرگ نیاز به درمان جدی تر دارد و اغلب از ترکیبات کورتون برای درمان استفاده می شود. بیماران مبتلا به آفت محدودیتی از نظر رژیم غذایی ندارند و فقط باید از مصرف غذاهای محرک مانند غذاهای ترش یا حاوی ادویه خودداری شود. مصرف داروهای تقویتی و ویتامین ها مفید خواهد بود.

تعریف بیماری:

آفت نوعی بیماری است که به صورت زخمهای دردناک و اغلب عودکننده در مخاط دهان ظاهر می گردد. این زخمها اکثرا "منفرد و گاهی متعدد هستند و در عرض یک تا دو هفته بهبود می یابند. به علت درد و سوزش شدیدی که دارند سبب ناراحتی و مراجعه فرد مبتلا به پزشک می شوند. آفت در زنان شایع تر از مردان است و در هر سنی ممکن است بروز کند. عامل بوجود آورنده آفت ناشناخته است و خطر سرایت نیز ندارد. تحقیقات انجام شده نشان می دهد عواملی مثل حالات روانی، استرس، ضعف جسمانی، عوامل هورمونی، آلرژی، تروما و مصرف برخی از خوراکیها و داروها در بروز و عود آن موثرند.

سه نوع آفت وجود دارد:

❖ آفت کوچک

❖ آفت بزرگ

❖ آفت تبخالی شکل

● **آفت کوچک:** در اکثر بیماران این نوع دیده می شود و شایع ترین نوع است. قبل از ظاهر شدن آفت، بیمار در آن ناحیه احساس سوزش و ناراحتی می کند و بعد ضایعه آفت بروز می کند. اندازه این نوع آفت سه تا پنج میلی متر است و در هر نقطه از دهان می تواند ظاهر شود ولی بیشتر در داخل گونه ها و کف دهان و مخاط آلونول دیده می شود. این زخمها پس از یک تا دو هفته بهبود می یابند و اثری از آنها به جا نمی ماند. عده ای از بیماران یک

یا دو بار در سال دچار عود زخم می شوند ولی در برخی هم دهانشان هیچ وقت خالی از آفت نیست. زخمهای عود کننده گاهی در جای قبلی و گاهی در مکان جدید ظاهر می شوند.

● **آفت بزرگ:** اندازه این نوع زخمهای

آفتی بزرگ و گاهی به یک سانتیمتر می رسد و اغلب یک زخم است و گاهی با چند آفت کوچک همراه است. این زخمها شدیداً دردناک بوده و با تورم غده های لنفاوی تحت فکی همراه است. دوره آن دوتا شش هفته طول می کشد و جای زخم باقی می ماند. معمولا " تغذیه بیمار دچار مشکل می شود و بیمار فقط می تواند از مایعات استفاده کند.

● **آفت تبخالی شکل:** این نوع آفت به

صورت زخمهای بسیار کوچک و به تعداد زیاد ظاهر می شود. اندازه زخمها یک تا دو

میلیمتر است و تعداد آن ۳۰ تا ۴۰ عدد